

# HÀNH VI KHÁT MÁU KỲ LẠ CỦA BỌ HUNG

Các nhà khoa học Mỹ nhìn thấy một loài bọ hung trong rừng nhiệt đới của Peru tấn công và ăn thịt các con cuốn chiếu.

Một con cuốn chiếu cuộn tròn cơ thể để chống trả bọ hung. Ảnh: Trond Larsen.

Các nhà khoa học Mỹ nhìn thấy một loài bọ hung trong rừng nhiệt đới của Peru tấn công và ăn thịt các con cuốn chiếu.

Một con cuốn chiếu cuộn tròn cơ thể để chống trả bọ hung. Ảnh: Trond Larsen.

Bọ hung là một trong những động vật "hạ đẳng" trong tự nhiên, bởi chúng ăn phân tươi của động vật và nằm ở vị trí gần áp chót trong chuỗi thức ăn. Nhưng đoạn phim này cho thấy chúng đang bắt đầu từ bỏ thói quen ăn phân để trở thành loài ăn thịt. Các nhà khoa học khẳng định đây là một trường hợp cực kỳ hiếm.

Tiến sĩ Trond Larsen, một chuyên gia sinh thái của Đại học Princeton (Mỹ), nhiều lần nhìn thấy bọ hung *Deltochilum Valgum* đánh nhau với những con cuốn chiếu có chiều dài gấp hàng chục lần chúng. Ông và cộng sự quyết định tìm hiểu xem có phải đó là hành vi săn mồi của bọ hung hay không. Các chuyên gia đặt hơn 1.000 bẫy trong một rừng nhiệt đới của Peru. Họ đặt phân, trái cây, nấm, các con cuốn chiếu (sống, chết hoặc bị thương) vào các bẫy.

Sau nhiều ngày quan sát, nhóm nghiên cứu nhận thấy phần lớn bọ hung tiến về những chiếc bẫy có cuốn chiếu. Tuy nhiên, chúng chỉ thích ăn những con cuốn chiếu bị thương nhưng còn sống. Nhờ các máy quay hồng ngoại, họ ghi lại được cảnh một con bọ hung trưởng thành tấn công một con cuốn chiếu có chiều dài khoảng 11 cm.

Ban đầu kẻ săn mồi dùng cặp chân giữa và chân sau tóm chặt vào cơ thể con cuốn chiếu. Con mồi chống trả bằng cách cuộn tròn hoặc đập thân vào bộ hung. Chờ đến khi sức mạnh của con cuốn chiếu giảm sút, bộ hung nhanh chóng luồn hàm răng vào khe hở giữa hai đốt trên cơ thể con mồi. Nó hất đầu lên phía trên để lột bỏ lớp vỏ giáp của cuốn chiếu, đồng thời dùng răng cắn đứt cơ thể con mồi.

Trong một số cuộc chiến khác, Larsen nhận thấy lực hất đầu của bộ hung có thể khiến chiếc đầu của cuốn chiếu rời khỏi thân.

"Đây là một sự biến đổi ngoạn mục. *Deltochilum Valgum* đã từ bỏ thói quen ăn phân để trở thành động vật ăn thịt. Đây là trường hợp đầu tiên trong họ bộ hung", Trond nhận xét.

Nhóm nghiên cứu nhận xét rằng phát hiện của họ chứng minh rằng những thay đổi nhỏ về hình thái của một loài có thể dẫn tới bước nhảy vọt lớn trong hành vi. Đầu của bộ hung thường phẳng và rộng như chiếc xẻng để lặn các viên bi làm bằng phân. Nhưng loài *Deltochilum Valgum* có đầu nhọn và hẹp, nhờ đó chúng có thể rúc vào khe hở giữa các đốt trên cơ thể con mồi. Những chiếc răng sắc nhọn giúp chúng banh xác con mồi và xẻ thịt thành nhiều mảnh nhỏ.

Phần lớn bộ hung chôn thức ăn của chúng, nhưng loài *Deltochilum Valgum* để xác cuốn chiếu bên dưới những chiếc lá sau khi ăn hết mô mềm bên trong.

Các nhà khoa học không tham gia nghiên cứu cho rằng hành ăn thịt lạ thường của bộ hung *Deltochilum Valgum* có thể là kết quả của quá trình cạnh tranh thức ăn khốc liệt giữa các loài bộ hung với nhau và giữa họ bộ hung với các động vật khác. Cảnh tượng các con bộ hung trưởng thành đánh nhau để tranh giành các viên phân diễn ra ở khắp nơi.